

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn Thầy PGS TS. Phạm văn Duyệt đã tận tình hướng dẫn trong thời gian tôi thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể nhân viên Phòng kế toán các công ty đã hỗ trợ cho tôi trong quá trình thu thập số liệu để phân tích.

Tôi xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp tại Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành Luận văn.

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN	ix
LỜI MỞ ĐẦU	x
Chương 1: LÝ LUẬN CHUNG VỀ CHI PHÍ SẢN XUẤT VÀ GIÁ THÀNH SẢN PHẨM	1
1.1. Khái niệm về chi phí sản xuất và giá thành sản phẩm.....	1
1.1.1. Khái niệm về chi phí sản xuất.....	1
1.1.2. Khái niệm về giá thành sản phẩm.....	1
1.1.3. Phân biệt giữa chi phí sản xuất và giá thành sản phẩm	2
1.2. Phân loại chi phí sản xuất	2
1.2.1. Phân loại chi phí theo chức năng	2
1.2.2. Phân loại chi phí theo cách ứng xử.....	3
1.2.3. Phân loại để ra quyết định kinh doanh	3
1.2.4. Phân loại chi phí sản xuất theo nội dung kinh tế và khoản mục giá thành	4
1.2.4.1. Phân loại chi phí sản xuất theo nội dung kinh tế của chi phí.....	4
1.2.4.2. Phân loại chi phí theo khoản mục giá thành	4
1.3. Các hệ thống tính giá thành sản phẩm	5
1.3.1. Hệ thống kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm theo chi phí thực tế.....	5
1.3.2. Hệ thống kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm theo chi phí thực tế kết hợp với chi phí ước tính.....	6

1.3.3. Hệ thống kế toán chi phí và tính giá thành sản phẩm theo chi phí định mức.....	8
1.3.4. Phân biệt sự khác nhau giữa các Hệ thống kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm:.....	9
1.4. Các phương pháp tính giá thành sản phẩm	10
1.4.1. Phương pháp hệ số.....	10
1.4.2. Phương pháp tỷ lệ	11
1.4.3. Phương pháp tính giá thành theo đơn đặt hàng	12
1.4.4. Phương pháp loại trừ sản phẩm phụ	12
1.4.5. Phương pháp phân bước.....	13
1.4.5.1. Phương án không tính giá thành bán thành phẩm (kết chuyển song song chi phí).....	13
1.4.5.2. Phương pháp phân bước có tính giá thành bán thành phẩm của từng giai đoạn sản xuất (phương án kết chuyển chi phí tuần tự)	14
1.5. Đánh giá, tính giá và phân bổ chi phí sản xuất	15
1.5.1. Đánh giá sản phẩm dở dang	15
1.5.1.1. Đánh giá sản phẩm dở dang cuối kỳ theo chi phí nguyên vật liệu trực tiếp	15
1.5.1.2. Đánh giá sản phẩm dở dang cuối kỳ theo sản lượng hoàn thành tương đương	16
1.5.1.3. Đánh giá sản phẩm dở dang theo 50% chi phí chế biến.....	16
1.5.1.4. Đánh giá sản phẩm dở dang cuối kỳ theo chi phí định mức	16
1.5.2. Tính giá sản xuất phụ	17
1.5.2.1. Trường hợp không có sự cung cấp, dịch vụ giữa các phân xưởng phụ	17
1.5.2.2. Trường hợp giữa các bộ phận phục vụ có sự chuyển giao sản phẩm cho nhau	18
1.5.3. Phân bổ chi phí sản xuất.....	20
1.5.3.1. Phân bổ gián tiếp.....	20
1.5.3.2. Phân bổ trực tiếp	21

1.5.3.3. Phân bổ bậc thang	21
1.5.3.4. Phân bổ theo mức độ hoạt động.....	21
Chương 2: THỰC TRẠNG VỀ CÔNG TÁC TỔ CHỨC KẾ TOÁN CHI PHÍ SẢN XUẤT VÀ TÍNH GIÁ THÀNH SẢN PHẨM CỦA CÁC DOANH NGHIỆP DỆT MAY TP.HCM	23
2.1. Đặc điểm về tình hình hoạt động của các doanh nghiệp Dệt - May Tp.HCM	23
2.1.1. Quá trình phát triển Ngành Dệt May	23
2.1.1.1. Những thuận lợi của ngành Dệt may Việt Nam.....	25
2.1.1.2. Những khó khăn của ngành Dệt may Việt Nam.....	26
2.1.2. Đặc điểm qui trình công nghệ	27
2.1.3. Đặc điểm sản phẩm và tình hình tiêu thụ.....	28
2.2. Thực trạng khảo sát về công tác tổ chức kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm của các doanh nghiệp dệt may Tp.HCM	29
2.2.1. Thực trạng công tác kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm tại công ty cổ phần dệt may Thành công.....	29
2.2.1.1. Qui mô sản xuất kinh doanh.....	29
2.2.1.2. Đặc điểm quy trình công nghệ	30
2.2.1.3. Tổ chức bộ máy kế toán.....	30
2.2.1.4. Quy trình tập hợp chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm	31
2.2.1.5. Nhận xét tổ chức công tác kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm của công ty cổ phần dệt may Thành công.....	36
2.2.2. Công ty TNHHNN một thành viên Dệt Việt thắng.....	37
2.2.2.1. Qui mô sản xuất kinh doanh.....	37
2.2.2.2. Đặc điểm qui trình công nghệ	37
2.2.2.3. Tổ chức bộ máy kế toán.....	38
2.2.2.4. Quy trình tập hợp chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm	38

2.2.2.5. Nhận xét tổ chức công tác kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm của công ty.....	41
2.2.3. Công ty Dệt May Gia Định.....	43
2.2.3.1. Qui mô sản xuất kinh doanh.....	43
2.2.3.2. Đặc điểm qui trình công nghệ	43
2.2.3.3. Tổ chức bộ máy kế toán.....	43
2.2.3.4. Quy trình tập hợp chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm	44
2.2.3.5. Nhận xét tổ chức công tác kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm của công ty.....	46
2.3. Đánh giá chung về công tác kế toán chi phí sản xuất và phương pháp tính giá thành sản phẩm của các doanh nghiệp dệt may Tp.HCM.....	46
2.3.1. Về công tác tổ chức kế toán chi phí sản xuất.....	46
2.3.2. Về phương pháp phân loại chi phí.....	47
2.3.3. Về hệ thống tài khoản sử dụng.....	48
2.3.4. Về phương pháp xác định chi phí	49
2.3.4.1. Chi phí nguyên vật liệu trực tiếp.....	49
2.3.4.2. Về chi phí tiền lương	50
2.3.4.3. Chi phí sản xuất chung	51
2.3.5. Về phương pháp hạch toán	52
2.3.5.1. Đối với hoạt động sản xuất chính.....	52
2.3.5.2. Đối với hoạt động sản xuất phụ	53
2.3.6. Về việc kiểm tra phân tích các biến động của chi phí sản xuất.....	53
2.3.7. Về hệ thống biểu mẫu báo cáo	53
2.4. Sự cần thiết phải hoàn thiện công tác kế toán chi phí sản xuất và phương pháp tính giá thành sản phẩm của các doanh nghiệp dệt may.....	54
Chương 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC TỔ CHỨC KẾ TOÁN CHI PHÍ SẢN XUẤT VÀ PHƯƠNG PHÁP TÍNH GIÁ THÀNH SẢN PHẨM CỦA CÁC DOANH NGHIỆP DỆT MAY TP. HCM.....	56

3.1. Các quan điểm hoàn thiện.....	56
3.1.1. Quan điểm về mục tiêu hoàn thiện	56
3.1.2. Quan điểm về công tác kế toán chi phí sản xuất	57
3.1.2.1. Tổ chức công tác kế toán chi phí sản xuất.....	57
3.1.2.2. Tổ chức bộ phận kế toán quản trị	58
3.1.2.3. Lựa chọn tiêu thức phân bổ chi phí.....	58
3.1.2.4. Xây dựng hệ thống chi phí định mức	59
3.1.2.5. Phương pháp xác định chi phí.....	59
3.1.2.6. Đối tượng tập hợp chi phí và sử dụng tài khoản	60
3.1.2.7. Phương pháp đánh giá SP dở dang và tính giá thành sản phẩm	61
3.1.2.8. Hệ thống sổ sách, chứng từ, biểu mẫu báo cáo	61
3.2. Các giải pháp hoàn thiện.....	61
3.2.1. Nâng cao nhận thức của người lao động trong doanh nghiệp	61
3.2.2. Nhận diện chi phí sản xuất	61
3.2.3. Phân loại chi phí sản xuất.....	62
3.2.4. Về tập hợp chi phí sản xuất	63
3.2.5. Công tác tính giá thành sản phẩm	64
3.2.6. Công tác tổ chức kế toán chi phí sản xuất.....	64
3.2.7. Phương pháp xác định các yếu tố chi phí sản xuất.....	65
3.2.8. Hệ thống tài khoản sử dụng và phương pháp hạch toán	68
3.2.8.1. Hoàn thiện Hệ thống tài khoản sử dụng	68
3.2.8.2. Hoàn thiện về phương pháp hạch toán	69
3.2.9. Hệ thống chứng từ và hệ thống báo cáo.....	72
3.2.10. Phương pháp kiểm soát chi phí.....	74
3.3. Các giải pháp kiến nghị	75
3.3.1. Giải pháp đối với nhà nước	75
3.3.2. Giải pháp đối với ngành dệt may	76
3.3.3. Giải pháp đối với các công ty Dệt May.....	77
3.3.4. Giải pháp về công tác đào tạo.....	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO	xv

DANH MỤC CÁC BẢNG

Sơ đồ 1.1: Mối quan hệ giữa chi phí sản xuất và giá thành sản phẩm.....	2
Sơ đồ 1.2: Sơ đồ hạch toán Hệ thống kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm theo chi phí thực tế	5
Sơ đồ 1.3: Sơ đồ hạch toán Hệ thống kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm theo chi phí thực tế kết hợp với ước tính.....	7
Sơ đồ 1.4: Sơ đồ hạch toán Hệ thống kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm theo chi phí định mức	8
Bảng 2.1: Giá trị kim ngạch xuất khẩu hàng dệt may Việt Nam	24
Bảng 2.2: Số lượng cơ sở SX công nghiệp phân theo ngành công nghiệp tại Tp.HCM	25
Sơ đồ 3.1: Sơ đồ hạch toán chi phí nguyên vật liệu trực tiếp.....	69
Sơ đồ 3.2: Sơ đồ tập hạch toán chi phí nhân công trực tiếp	70
Sơ đồ 3.3: Sơ đồ hạch toán chi phí sản xuất chung.....	70
Sơ đồ 3.4: Sơ đồ tổng hợp hạch toán chi phí sản xuất	71
Sơ đồ 3.5: Sơ đồ hạch toán hoạt động sản xuất phụ	72

NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

- CP: Chi phí
- CPSX: Chi phí sản xuất
- CPNVLTT: Chi phí nguyên vật liệu trực tiếp
- CPNCTT: Chi phí nhân công trực tiếp
- CPSXC: Chi phí sản xuất chung
- GIÁ VỐN HB: Giá vốn hàng bán
- CPSXDDĐK: Chi phí sản xuất dở dang đầu kỳ
- CPSXDDCK: Chi phí sản xuất dở dang cuối kỳ
- CPTT kết hợp UT: Chi phí thực tế kết hợp với ước tính
- CPĐM: Chi phí định mức
- NVLTT: Nguyên vật liệu trực tiếp
- NCTT: Nhân công trực tiếp
- SPPV: Sản phẩm phục vụ
- SLSP: Số lượng sản phẩm
- Z: Giá thành sản phẩm
- CNTTSX: Công nhân trực tiếp sản xuất
- TSCĐ: Tài sản cố định
- XN : Xí nghiệp
- SX: Sản xuất
- VL: Vật liệu
- TTSX: Trực tiếp sản xuất

LỜI MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong những năm gần đây, ngành dệt may Việt Nam đã có những bước phát triển và tăng trưởng ngoạn mục. Hiện tại, đây là một trong những ngành xuất khẩu mũi nhọn của Việt Nam. Theo Thứ trưởng Bộ Công nghiệp Bùi Xuân Khu, Việt Nam luôn coi dệt may là một ngành quan trọng trong quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế. Nhiều doanh nghiệp Dệt May đã đạt được mức tăng trưởng đáng kể phần lớn các doanh nghiệp Nhà nước sau cổ phần hóa đã kinh doanh ngày càng có lãi. Trong đó, các doanh nghiệp dệt may Tp.HCM đã có những đóng góp đáng kể vào quá trình phát triển của ngành dệt may Việt Nam. Trong những năm qua, để duy trì sự tăng trưởng và phát triển nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh, nhiều doanh nghiệp đã mạnh dạn thực hiện nhiều chính sách đổi mới. Trong đó, hoàn thiện Hệ thống kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm là một nội dung quan trọng được quan tâm.

Nhìn chung, mục tiêu cuối cùng của mỗi doanh nghiệp sản xuất là hướng tới việc giảm giá thành và nâng cao chất lượng sản phẩm. Do vậy, hệ thống kế toán chi phí sản xuất phải được tổ chức phù hợp với đặc điểm ngành nghề, với qui mô sản xuất của doanh nghiệp. Hệ thống kế toán chi phí sản xuất hoàn thiện sẽ trở thành công cụ hữu hiệu giúp doanh nghiệp kiểm soát chi phí đánh giá chính xác trách nhiệm các bộ phận sản xuất, kịp thời chấn chỉnh sai sót ngay trong quá trình hoạt động nhằm đưa doanh nghiệp đạt mục tiêu chiến lược đề ra.

Chi phí sản xuất là một chỉ tiêu quan trọng để đánh giá hiệu quả quản lý hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp, là một trong những mối quan tâm hàng đầu của nhà quản lý bởi vì lợi nhuận thu được nhiều hay ít, chịu ảnh hưởng trực tiếp của những chi phí đã chi ra. Do vậy, các nhà quản trị đều hướng tới việc đề ra các giải pháp nhằm kiểm soát tốt được các khoản chi phí, nhận diện, phân

tích các chi phí phát sinh để có những quyết định đúng đắn trong quá trình hoạt động sản xuất kinh doanh. Muốn thực hiện được điều đó đòi hỏi doanh nghiệp phải có một hệ thống kế toán chi phí sản xuất hoàn thiện, cung cấp kịp thời các thông tin phục vụ cho các quyết định của nhà quản trị. Ngoài ra, việc áp dụng một phương pháp tính giá thành phù hợp cũng sẽ trở thành công cụ hỗ trợ cho doanh nghiệp trong việc đánh giá hiệu quả hoạt động sản xuất kinh doanh.

Như vậy, việc hoàn thiện hệ thống kế toán chi phí sản xuất và phương pháp tính giá thành sản phẩm được xem là một trong những vấn đề quan trọng hiện nay nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh của các doanh nghiệp dệt may nói chung và các doanh nghiệp dệt may Tp.HCM nói riêng. Chính vì thế tôi đã chọn đề tài: “Hoàn thiện công tác kế toán chi phí sản xuất và các phương pháp tính giá thành sản phẩm của các doanh nghiệp dệt may Tp.HCM”

2. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở lý luận về kế toán chi phí sản xuất và các phương pháp tính giá thành sản phẩm và thực tế khảo sát một số doanh nghiệp dệt may tại Tp.HCM để đề ra các giải pháp nhằm hoàn thiện và nâng cao chất lượng công tác kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm của các doanh nghiệp dệt may Tp.HCM.

3. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp chủ yếu được áp dụng đó là phương pháp duy vật biện chứng là phương pháp được sử dụng xuyên suốt trong quá trình nghiên cứu để hoàn thành luận văn. Ngoài ra, thông qua khảo sát thực tiễn luận văn đi sâu phân tích, hệ thống để chọn lọc các vấn đề lý luận và thực tiễn phù hợp với điều kiện thực tế của ngành dệt may Việt Nam hiện nay nói chung và các doanh nghiệp dệt may Tp.HCM nói riêng.

4. Những đóng góp mới của luận văn

Trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết và khảo sát thực tiễn đề xuất các giải pháp để hoàn thiện kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm của các doanh nghiệp dệt may tại Tp.HCM.

5. Bố cục luận văn

Luận văn gồm có 3 chương:

Chương 1: Lý luận chung về chi phí sản xuất và giá thành sản phẩm

Chương 2: Thực trạng về công tác tổ chức kế toán chi phí sản xuất và phương pháp tính giá thành sản phẩm của các doanh nghiệp dệt may Tp.HCM

Chương 3: Một số giải pháp nhằm hoàn thiện công tác tổ chức kế toán chi phí sản xuất và phương pháp tính giá thành sản phẩm của các doanh nghiệp dệt may Tp.HCM